

02.12.2024

Høringssvar fra Dansk Selskab for Infektionsmedicin vedr. dimensionering af speciallægeuddannelsen 2026-2030

DSI takker for muligheden for høring og har nedenfor svaret på de medsendte spørgsmål.

Overordnede høringsspørgsmål

– Spørgsmål 1:

Hvordan opleves den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger?

Der opleves generelt at være for få speciallæger ift. behovet herfor i både primærsektor og på sygehuse

– Spørgsmål 2:

Er der særlige regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Der er generelt størst mangel på speciallæger på de perifere regionshospitaller sammenlignet med universitetshospitalerne. Herudover er den nuværende Region Sjælland særligt ramt af speciallægemangel.

– Spørgsmål 3:

Vurderes udviklingen i efterspørgslen af speciallæger de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jævnfør hovedscenariet i de nye prognosefremskrivninger? Med hvilken begrundelse?

Med vedtagelse af "Sundhedsreform 2024" skabes en ny retning for det danske sundhedsvæsen med mere borgernær behandling og en ny administrativ struktur med etablering af Region Østdanmark. Ud over et forventet stort behov for flere almen praktiserende læger giver usikkerhed om fremtidig opgaveløsning (på hospital og ud i primærsektor) for de resterende specialer en manglende forudsigelighed for efterspørgslen for speciallæger. Dog må det forudses, at den

Forperson: Overlæge Lars Skov Dalgaard formand@infmed.dk

Næstforperson: Overlæge Hanne Arildsen naestforperson@infmed.dk

Sekretær: Afdelingslæge Michala Vaaben Rose sekretaer@infmed.dk

Kasserer: Afdelingslæge Karina Frahm Kirk kasserer@infmed.dk

Bestyrelsesmedlem: Overlæge Zitta Barrella Harboe

Bestyrelsesmedlem: HU læge Christian Kraef

Bestyrelsesmedlem (suppleant): Chef-læge Anne Lindebo Holm Øvrehus

demografiske udvikling med flere ældre med multimorbiditet vil kræve flere speciallæger med kompetencer inden for det intern medicinske fagområde.

– **Spørgsmål 4:**

Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet for speciallæger?

Politiske aftaler (fx Sundhedsreform 2024), den demografiske udvikling (fx flere ældre), nye behandlingsmetoder, øget fokus på forebyggende indsatser mv.

Specialespecifikke høringsspørgsmål målrettet specialebærende selskaber

– **Spørgsmål 1:**

Hvordan opleves den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger i specialet?

I alle regioner opleves en større efterspørgsel på infektionsmedicinske speciallæger end der aktuelt er uddannet / forventes færdiguddannet de næste par år.

I Dansk Selskab for Infektionsmedicin er det vurderet relevant, at der på alle landets akutsygehuse er ansat min. 3 speciallæger i infektionsmedicin, hvilket er opfyldt på mindre end halvdelen af akutsygehusene aktuelt.

– **Spørgsmål 2:**

Er der særlige regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Der vurderes særlig mangel på infektionsmedicinske speciallæger i den nuværende Region Sjælland. I Region Syd, Midt og Nord er manglen på infektionsmedicinske speciallæger størst på regionssygehusene.

– **Spørgsmål 3:**

Vurderes udviklingen i efterspørgslen efter speciallæger i specialet de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jævnfør hovedscenariet i de nye prognosefremskrivninger? Med hvilken begrundelse?

Hovedscenariet for infektionsmedicin viser en stigning i antallet af speciallæger frem til år 2050 på 64% med en årlig vækst på 1.9%.

I 2030 (svarende til indeværende dimensioneringsperiode) øges det samlede antal speciallæger i infektionsmedicin fra 157 til 189 læger dvs. på landsbasis 32 speciallæge flere end i dag. En øgning af besatte forløb på 10% giver yderligere 2 speciallæger i 2030 iht. prognosemodellen.

Forperson: Overlæge Lars Skov Dalgaard formand@infmed.dk

Næstforperson: Overlæge Hanne Arildsen naestforperson@infmed.dk

Sekretær: Afdelingslæge Michala Vaaben Rose sekretaer@infmed.dk

Kasserer: Afdelingslæge Karina Frahm Kirk kasserer@infmed.dk

Bestyrelsesmedlem: Overlæge Zitta Barrella Harboe

Bestyrelsesmedlem: HU læge Christian Kraef

Bestyrelsesmedlem (suppleant): Cheflæge Anne Lindebo Holm Øvrehus

Ingen af disse senarier vurderes at kunne dække behovet for infektionsmedicinske speciallæger som det danske sygehusvæsen er opbygget i dag med mange regionale akutsygehuse. Herudover forventes en række infektionsmedicinske fagområder at stige de kommende år (se svar under spørgsmål 4)

– Spørgsmål 4:

Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet af speciallæger i specialet?

Følgende faktorer forventes at øge behovet for infektionsmedicinske speciallæger inden for de næste 6 år dvs. i dimensioneringsperioden 2026-2030

- en ældre befolkning med stigende behov for håndtering af hyppige infektionssygdomme (fx lungebetændelse, urinvejsinfektioner), som primært ses i akutmodtagelserne og komplicerede infektioner (fx infektion i hjerne, ryg og hjerte), som behandles på mere specialiserede afdelinger. Særligt får langt flere ældre indsat proteser i hjerte, kar og knogler, hvor komplicerede infektioner ofte giver kroniske sygdomsforløb. Det infektionsmedicinske speciale forventes at få en stadig større rolle i tværfaglige teams til håndtering af kontrol og langvarig antibiotikaterapi for disse patienter, hvor muligheden for etablering af ambulante intravenøse behandling i hjemmet vil ses som en fordel af mange i denne patientkategori.
- Der ses i disse år en kraftig stigning i brugen af immunsuppressiv behandling inden for en række specialer (fx reumatologi, dermatologi, transplantationsområdet). En komplikation til disse avancerede behandlinger er infektioner med sjældne bakterier/svampe/vira, hvor den kliniske præsentation ofte er atypisk og kræver infektionsmedicinsk ekspertise.
- På verdensplan ses en stigende forekomst af infektioner med multiresistente bakterier. Ligeledes har 'antibiotic stewardship' aktuelt en stor politisk bevågenhed. Infektionsmedicinsk ekspertise er sammen med Klinisk Mikrobiologi essentiel i håndtering af relevant antibiotikaforbrug, og dermed i kampen mod antibiotikaresistens – både i sygehusvæsenet og i befolkningen generelt.
- COVID-pandemien har afsløret, at smitsomme sygdomme med epidemi/pandemipotentiale kræver et øget antal infektionsmedicinske speciallæger i forhold til både behandling af et stort antal akut syge patienter, men også i relation til organisation (fx COVID-enheder, pøde centre), implementering (fx af daglige udmeldinger fra sundhedsmyndigheder), udvikling og forskning.

Forperson: Overlæge Lars Skov Dalgaard formand@infmed.dk

Næstforperson: Overlæge Hanne Arildsen naestforperson@infmed.dk

Sekretær: Afdelingslæge Michala Vaaben Rose sekretaer@infmed.dk

Kasserer: Afdelingslæge Karina Frahm Kirk kasserer@infmed.dk

Bestyrelsesmedlem: Overlæge Zitta Barrella Harboe

Bestyrelsesmedlem: HU læge Christian Kraef

Bestyrelsesmedlem (suppleant): Chefælge Anne Lindebo Holm Øvrehus

- Komplex og Tværkulturel Medicin (tidl. indvandrermedicin) er en tværfaglig disciplin, som er under opbygning i infektionsmedicinsk regi. Aktuelt findes der 3 klinikker for kompleks og tværkulturel medicin i Danmark. Forventningen er 3-4 klinikker hovedsageligt med speciallæger i infektionsmedicin ansat.
- Indførelsen af Pre Exposure Prophylaxis (PrEP) behandling til personer i særlig risiko for HIV-smitte har vist sig effektiv i begrænsning af hiv smitte blandt mænd der har sex med mænd. For de infektionsmedicinske afdelinger har det medført en stigende ambulant aktivitet, da behandlingen indebærer vurdering af fortsat indikation for behandlingen, foruden regelmæssig screening for seksuelt overførte sygdomme.
- Et stigende antal patienter har brug for specialiseret vaccinationsrådgivning i forbindelse med fx organtransplantation eller immunosuppressiv behandling. Dette sker i et tværfagligt samarbejde med de relevante behandlende specialafdelinger.
- Infektionsmedicin har en stor forskningstradition med en betydelig forskningsprofil både nationalt og internationalt, og der er aktuelt en stigende andel af de infektionsmedicinske speciallæger, hvis primære beskæftigelse er undervisning og forskning, og et endnu større antal speciallæger i delestillinger med en kombination af kliniske og forskningsmæssige funktioner. Denne udvikling forventes at fortsætte således, at der i fremtiden vil være flere ansat i fuldtidsforskningsstillinger eller i delestillinger.

– Spørgsmål 5:

Er der nogle generelle bemærkninger til prognoses fremskrivning af speciallæger i specialet?

Lægeprognosen vurderes relevant udført, men pga. ovenstående øget antal arbejdsopgaver samt øget aktivitet inden for traditionelle infektionsmedicinske arbejdsområder er der behov for en hurtigere stigning i antallet af speciallæger end prognosen tilsiger.

– Spørgsmål 6:

Hvor mange hoveduddannelsesforløb anbefales årligt for perioden 2026-2030, og med hvilken begrundelse?

Uddannelseskapaleten er aktuelt 9 hoveduddannelsesforløb pr. år (videreuddannelsesregion Nord: 3, Syd: 2, Øst: 4)

Forperson: Overlæge Lars Skov Dalgaard formand@infmed.dk

Næstforperson: Overlæge Hanne Arildsen naestforperson@infmed.dk

Sekretær: Afdelingslæge Michala Vaaben Rose sekretaer@infmed.dk

Kasserer: Afdelingslæge Karina Frahm Kirk kasserer@infmed.dk

Bestyrelsesmedlem: Overlæge Zitta Barrella Harboe

Bestyrelsesmedlem: HU læge Christian Kraef

Bestyrelsesmedlem (suppleant): Chef-læge Anne Lindebo Holm Øvrehus

Da den nuværende uddannelseskapaletet skønnes at være for lille på grund af en forventet stigende efterspørgsel på speciallæger i infektionsmedicin, forslår Dansk Selskab for Infektionsmedicin, med argumentation i form af svarene ovenfor, at den nationale uddannelseskapaletet inden for infektionsmedicin øges med 3 forløb/år. Den anbefale fordeling af de ekstra HU-forløb er et ekstra forløb i hver af de 3 videreuddannelsesregioner. Den samlede nationale uddannelseskapaletet inden for infektionsmedicin vil således blive 12 pr. år – dvs. videreuddannelsesregion Nord: 4, Syd: 3, Øst: 5

Alle videreuddannelsesregioner vurderes at kunne varetage den øgede uddannelseskapaletet. Ligeledes forventes stillingerne at kunne besættes med kvalificerede ansøgere. Iht. opgørelsen over opslåede og besatte hoveduddannelsesforløb de sidste 5 år har besættelsesgraden været 100% fraset i 2021, hvor 2 forløb var ubesatte i første ansættelsesrunde. Med det stigende antal kandidater fra landets universiteter ses nu også ved de sidste ansættelsesrunder et stigende antal velkvalificerede ansøgere til de infektionsmedicinske hoveduddannelsesforløb.

– Spørgsmål 7:

Hvilken ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb vurderes nødvendig for dels at sikre et passende antal ansøgere til hoveduddannelsesforløbene og dels at sikre, at læger introduceres til speciale

Introduktionsstillinger til specialet infektionsmedicin er en del af den fælles introduktionsuddannelse for de intern medicinske specialer. Af opgørelsen over besatte og godkendte introduktionsforløb i 2023 fremgår at besættelsesprocenten er 100% ift. minimumsdimensioneringen og 95% ift. maksimumsdimensioneringen. Denne kapaletet skønnes passende i forhold til nuværende antal af hoveduddannelsesforløb. Imidlertid afspejler den høje besættelsesprocent også at en introduktionsstilling i intern medicin kan være relevant at gennemføre tidligt i et videreuddannelsesforløb selvom man sigter mod anden speciallægeuddannelse end en af de 9 intern medicinske specialer. På denne måde kan antallet af introduktionsstillinger blive for lavt ift. tilstrækkelig rekruttering til hoveduddannelserne i intern medicin. Det anbefales derfor at ratioen mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb i intern medicin øges i dimensioneringen af speciallægeuddannelsen 2026-2030.

Forperson: Overlæge Lars Skov Dalgaard formand@infmed.dk

Næstforperson: Overlæge Hanne Arildsen naestforperson@infmed.dk

Sekretær: Afdelingslæge Michala Vaaben Rose sekretaer@infmed.dk

Kasserer: Afdelingslæge Karina Frahm Kirk kasserer@infmed.dk

Bestyrelsesmedlem: Overlæge Zitta Barrella Harboe

Bestyrelsesmedlem: HU læge Christian Kraef

Bestyrelsesmedlem (suppleant): Chefælge Anne Lindebo Holm Øvrehus